

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการจำหน่ายออกจากห้องพักฟื้น
ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดถุงน้ำดีผ่านกล้องวิดิทัศน์

วิศิรา ตูยานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการจำหน่ายออกจากห้องพักฟื้นในผู้ป่วยหลังผ่าตัดถุงน้ำดีผ่านกล้องวิดิทัศน์
FACTORS ASSOCIATED WITH READINESS TO DISCHARGE FROM RECOVERY ROOM IN PATIENTS
WITH LAPAROSCOPIC CHOLECYSTECTOMY

วิศรา ตูยานนท์ 5136767 NSAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ทิพา ต่อสกุลแก้ว, ประ.ด. (ประสาทวิทยา), อุษาวดี อัครวิเศษ, Ph.D. (Nursing),
ธวัชชัย อัครวิพุธ, พ.บ., ว.ว. ศัลยศาสตร์ทั่วไป

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงความสัมพันธ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลก่อนผ่าตัด ความต้องการข้อมูลก่อนผ่าตัด คำนีวมวลกาย ระยะเวลาผ่าตัด และอาการแน่นท้องกับความพร้อมในการจำหน่ายออกจากห้องพักฟื้น กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยผ่าตัดถุงน้ำดีผ่านกล้องวิดิทัศน์ มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลศิริราช จำนวน 126 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและ ข้อมูลความเจ็บป่วย, แบบสอบถามความวิตกกังวลและความต้องการข้อมูลก่อนผ่าตัด ใช้ The Amsterdam Preoperative Anxiety and Information Scale, แบบบันทึกระดับอาการแน่นท้อง และแบบประเมินการฟื้นตัวด้านร่างกายในห้องพักฟื้น ใช้ White's fast-track recovery score วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 68.3) อายุเฉลี่ย 55.5 ± 15.3 ปี กลุ่มตัวอย่างมีความวิตกกังวลในระดับมากเกินปกติร้อยละ 27.8 โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 74.1) ความต้องการข้อมูลก่อนผ่าตัดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 35 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าดัชนีมวลกายในระดับปกติร้อยละ 49.2 ระยะเวลาผ่าตัดของกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ย 60.7 ± 23.6 นาที กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 57.9 มีอาการแน่นท้องหลังผ่าตัด ส่วนใหญ่ร้อยละ 22.2 อยู่ในระดับปานกลาง ความวิตกกังวลก่อนผ่าตัด และอาการแน่นท้องมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระยะเวลาที่พร้อมจำหน่ายออกจากห้องพักฟื้นในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .64$ และ $r = .63$ ที่ $p < .01$ ตามลำดับ) ความต้องการข้อมูลก่อนผ่าตัดและดัชนีมวลกายมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระยะเวลาที่พร้อมจำหน่ายออกจากห้องพักฟื้นระดับน้อย ($r = .32$ ที่ $p < .01$ และ $r = .20$ ที่ $p < .05$ ตามลำดับ) แต่อย่างไรก็ดีพบว่า ระยะเวลาผ่าตัดไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่พร้อมจำหน่ายออกจากห้องพักฟื้น

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่าบุคลากรในทีมสุขภาพควรให้ความสำคัญกับการลดความวิตกกังวลก่อนผ่าตัด โดยการให้ข้อมูลในระยะก่อนผ่าตัด และลดอาการแน่นท้องหลังผ่าตัด ในผู้ป่วยผ่าตัดถุงน้ำดีผ่านกล้องวิดิทัศน์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีการฟื้นตัวหลังผ่าตัดที่เร็วและดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ : การฟื้นตัว / ความวิตกกังวล / ความต้องการข้อมูล / อาการแน่นท้อง / ผ่าตัดถุงน้ำดีผ่านกล้องวิดิทัศน์

FACTORS ASSOCIATED WITH READINESS TO DISCHARGE FROM RECOVERY ROOM IN PATIENTS WITH LAPAROSCOPIC CHOLECYSTECTOMY

WARISARA TUVAYANON 5136767 NSAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: TIPA TOSKULKAO, Ph.D. (NEUROSCIENCE)
USAVADEE ASDORNWISED, Ph.D. (NURSING), THAWATCHAI AKARAVIPUTH,
M.D., F.R.C.S.T.**ABSTRACT**

This research was a correlational study design. It examined the relationships between preoperative anxiety, preoperative information need, body mass index, operative time, abdominal distension and discharge readiness from the recovery room. The study sample consisted of 126 patients undergoing laparoscopic cholecystectomy surgery, 18 years of age or older and admitted to Siriraj Hospital. The data were collected using demographic and patient sickness data records, the Amsterdam Preoperative Anxiety and Information Scale (APAIS), abdominal distension level record form and White's fast-track recovery score. Descriptive statistics and Pearson's product moment correlations were employed for data analysis.

The results showed that most of the subjects were female (68.3%) with an average age of 55.5 ± 15.3 years. 27.8% of the subjects were anxious, and most of these (74.1%) were female. The average level of subjects' preoperative information need was 35%. 49.2% of the subjects had a normal body mass index. The mean operative time was 60.7 ± 23.6 minutes. 56.9% of the subjects had abdominal distension in recovery period, especially 22.2% who had a medium level of abdominal distension. Both preoperative anxiety and abdominal distension had significant, moderate positive correlations with readiness time to discharge from the recovery room ($r = .64, p < .01$ and $r = .63, p < .01$, respectively). Similarly, preoperative information need and body mass index had significant, low positive correlations with readiness time to discharge from the recovery room ($r = .32, p < .01$ and $r = .20, p < .05$, respectively). However, the operative time was not correlated with readiness time to discharge from the recovery room.

The research findings support the recommendation that healthcare providers should pay more attention to decreasing preoperative anxiety, by providing better information, in order to decrease postoperative abdominal distension in patients with laparoscopic cholecystectomy surgery, and promote faster and better postoperative recovery.

**KEY WORDS: RECOVERY / ANXIETY / INFORMATION NEED / ABDOMINAL
DISTENSION / LAPAROSCOPIC CHOLECYSTECTOMY**

140 pages